

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

Lovforslaget er bl.a. en konsekvens af regeringens aftale af 10. juni 2004 med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om forsvarets ordning 2005 – 2009 (herafter forsvarsforliget) og det implementeringsgrundlag, der efterfølgende har været udmøntningen af forsvarsforliget. Ved opfølgningen af forsvarsforliget har drøftelser mellem Forsvarsministeriet, Hjemmeværnskommandoen og Forsvarskommandoen været inddraget i overvejelserne.

Som det fremgår af forsvarsforliget omfatter totalforsvaret udnyttelse af alle ressourcer for at opretholde et organiseret og funktionsdueligt samfund, beskytte befolkningen samt samfundets værdier. Som led i ønsket om at styrke totalforsvaret samles lønsningen af en række af det statslige redningsberedskabs og forsvarets opgaver i en struktur, der sikrer synergieffekt og forenkling. Tilsvarende gælder for hjemmeværnet, der under bevarelse af dets identitet integreres i forsvarets operative og støttende strukturer.

Nedlæggelse af mobiliseringsforsvaret og det territoriale forsvar giver mulighed for, at hjemmeværnet kan fokusere sin indsats på totalforsvaret. Hjemmeværnets opgaver fokuseres på at yde assistance til de øvrige aktører i totalforsvaret og bidrage til beskyttelsen af det danske samfund, såvel i fredstid som under krig, og hjemmeværnet støtter således med hjælp i tilfælde af særlige hændelser, ulykker og katastrofer, herunder som følge af terror. Indsættelse vil ske koordineret med politiets, forsvarets og redningsberedskabets enheder.

Hjemmeværnets overordnede struktur opdeles i en aktiv styrke og en reserve. De aktive medlemmer indgår alt efter aktivitetsniveau i hjemmeværnets indsatsstyrke, marinehjemmeværnets sejlene besætninger samt i øvrige enheder i hjemmeværnet. Særligt for så vidt angår den hidtidige såkaldte »3000-mandsstyrke« gælder, at de nuværende opgaver omdefineres således, at hjemmeværnet opstiller en tilsvarende indsats-

styrke fordelt på de fem lokalforsvarsregioner, der fremover benævnes totalforsvarsregioner samt marinehjemmeværnet og flyverhjemmeværnet. Dette personel uddannes, således at deres uddannelse modsvarer den totalforsvarsuddannelse, som værnepligtige i det militære forsvar modtager.

Reserven består af hjemmeværnets øvrige medlemmer, der alle som minimum har gennemført den lovpåkrævede uddannelse, men som ikke længere opfylder det øvrige krav om funktionsrelateret tjeneste. Reserven har ikke våben og funktionsudrustning udleveret. Hjemmeværnets reserve kan indsættes i opgaver umiddelbart, og kan anvendes som supplement til og afløsning for allerede indsat personel, og bidrager således til hjemmeværnets udholdenhed.

Lovforslaget indebærer primært ændringer, der omhandler hjemmeværnets opgaver, hjemmeværnets fokus på totalforsvaret, udpegelse af medlemmer til distriktsudvalg, uddannelse og opbevaring af ammunition.

Der er endvidere foretaget mindre ændringer som en generel revision af hjemmeværnsloven.

2. Lovforslagets udformning

2.1. Gældende ret

Som frivillige i hjemmeværnet optages mænd og kvinder, som er fyldt 18 år, og som har arbejdsplads eller fast bopæl inden for den hjemmeværnsenheds område, i hvilken de søger optagelse. Ifølge lovens hjemmegrundsprincip tilrettelægges hjemmeværnets virksomhed således, at de frivilliges opgaver i muligt omfang udføres i nærheden af den enkeltes hjemegn.

Efter gældende ret består hjemmeværnets distriktsudvalg af en formand og 4 til 8 medlemmer, der udpeges for 4 år ad gangen. Formanden udpeges af forsvarsministeren, der også udpeger de øvrige medlemmer efter indstilling fra KL (Kommunernes Landsforening). Det er sædvanlig praksis, at KL udpeger kommunale repræsentanter til centrale/nationale organer, mens mere lokale udpegelser forestås af de implicerede kommuner selv.